

Regionaal Innovatie Programma Fryslân FRYSLÂN FERNIJT IV

Handleiding voor projectindieners

Ministerie van Economische Zaken

provinsje fryslân
provincie fryslân

Vastgesteld door Gedeputeerde Staten van Fryslân op 11 maart 2014

Inhoudsopgave:	Bladzijde:
1. Selectiecriteria voor projectvoorstellen	3
1.1 Inleiding	3
1.2 Algemene criteria voor de selectie van projectvoorstellen	3
2. Subsidiabele kosten	4
2.1 Inleiding	4
2.2 Algemeen	5
3. Aanvraag en beoordeling	7
3.1 Indienen van een formele subsidieaanvraag	7
3.2 Ranking criteria	7
3.3 Beoordeling en besluitvorming betreffende de subsidieaanvraag	9
4. Uitvoering	10
4.1 Uitvoering van het project en wijzigingen in de oorspronkelijke opzet	10
4.2 Voortgangsrapportages	10
4.3 Voorschotverlening	10
4.4 Organisatie van de projectadministratie	11
4.5 Communicatie	12
4.6 Indicatoren	13
4.7 Gereedmelding en eindafrekening	14
5. Duurzaamheid	16

1. Selectiecriteria voor projectvoorstellen

1.1 Inleiding

Het regionaal innovatieprogramma 'Fryslân Fernijt IV' stelt zich ten doel innovatie, kennisoverdracht, -ontwikkeling, -toepassing en netwerkvorming op duurzame wijze te stimuleren. Uitgangspunt voor subsidiëring van projecten zijn vier maatschappelijke uitdagingen die zich sterk laten voelen in Noord-Nederland en waarmee we in Fryslân een onderscheidende bijdrage kunnen leveren. Deze vier maatschappelijke uitdagingen staan centraal in de Research and Innovation Strategy for smart Specialization (RIS3) Noord-Nederland.

Fryslân Fernijt IV steunt vernieuwende experimentele samenwerkingsprojecten die een zinvolle en onderscheidende bijdrage leveren aan de volgende maatschappelijke uitdagingen:

- 1. Gezondheid, demografie en welzijn**
- 2. Voedselzekerheid, duurzame landbouw en bio-economie**
- 3. Zekere, schone en efficiënte energie**
- 4. Schone, veilige watervoorziening**

De maatschappelijke uitdagingen sluiten aan bij de Economische beleidsvisie provincie Fryslân 2012, waarin de provincie haar inzet op economisch terrein verantwoordt. De provincie heeft hierin een aantal beleidsprioriteiten gesteld omdat vijf thema's van dusdanig belang zijn voor Fryslân dat zij deze in het bijzonder wil ondersteunen. Het betreft de thema's agro-food, duurzame energie, toerisme & recreatie, watertechnologie en zorg economie.

Gedeputeerde Staten van Fryslân zijn eindverantwoordelijk voor de correcte uitvoering van het programma en besluiten over de subsidiëring van projecten en de voorwaarden waaronder gesubsidieerde projecten dienen te worden uitgevoerd.

Deze handleiding is van toepassing op alle partijen die een project voor subsidie in het kader van 'Fryslân Fernijt IV' wensen voor te dragen, en alle partijen die een project met subsidie van 'Fryslân Fernijt IV' uitvoeren.

Deze handleiding is door Gedeputeerde Staten van Fryslân vastgesteld in de vergadering van 11 maart 2014. Gedeputeerde Staten van Fryslân kunnen in bijzondere gevallen, wanneer het volgen van de in deze handleiding gestelde voorschriften ongewenste en/of onredelijke gevolgen zou hebben, beargumenteerd van het bepaalde in deze handleiding afwijken of de inhoud van deze handleiding wijzigen. Uiteraard moet in dergelijke gevallen binnen de grenzen van andere toepasselijke wettelijke kaders worden gebleven.

1.2 Criteria en voorwaarden voor de selectie van projectvoorstellen

Fryslân Fernijt IV steunt vernieuwende experimentele samenwerkingsprojecten die een zinvolle en onderscheidende bijdrage leveren aan de volgende maatschappelijke uitdagingen:

1. Gezondheid, demografie en welzijn

De bevolking verandert ingrijpend van samenstelling. De vergrijzing neemt snel toe, terwijl de bevolkingsgroei nagenoeg nihil is. Door de demografische verandering ontstaan tekorten op de arbeidsvraag, bijvoorbeeld aan zorgprofessionals, die met de vergrijzende en steeds ouder wordende bevolking juist hard nodig zijn. Het omgaan met demografische verandering is één van de grote uitdagingen, inclusief het toegankelijk en betaalbaar houden van de gezondheidszorg.

2. Voedselzekerheid, duurzame landbouw en bio-economie

Onze voorraden aan aardolie en steenkool zijn eindig. We moeten daarom nadenken over alternatieven, zeker wanneer de wereldbevolking blijft groeien. De van hernieuwbare biologische rijkdommen als planten, microben en dieren wordt steeds belangrijker, niet alleen om te voldoen aan de vraag naar veilig, gezond voedsel voor mens en dier, maar ook om te dienen als grondstof voor chemie, energie en andere biologische producten. Dit betekent dat een omslag nodig is naar een bio-economie die meer produceert uit minder grondstoffen, bijvoorbeeld door gebruik te maken van afvalstromen. Daarnaast moeten de negatieve gevolgen voor het milieu worden beperkt. Voor de landbouw is de opgave om het milieu minder te belasten, maar bij te dragen aan biodiversiteit, de ruimtelijke kwaliteit van het landelijk gebied te verbeteren en tegelijkertijd de productie te verhogen.

De combinatie van een sterke agrifood, energie en chemiesector en een open en actieve bevolking, maken dat deze uitdaging uitstekend bij het Noorden past.

3. Zekere, schone en efficiënte energie

De toenemende schaarste van hulpbronnen, toenemende energiebehoeften en klimaatverandering noopt ertoe de overstap te maken naar een betrouwbaar, duurzaam en concurrerend energiesysteem. Door het verbeteren van de efficiëntie in het gebruik van energie en materialen wordt de weerbaarheid van de Europese Unie versterkt.

4. Schone, veilige watervoorziening

De toegang tot schoon en veilig drinkwater is van levensbelang. In Nederland zien we het wellicht als vanzelfsprekend dat er water uit de kraan komt. Op veel plekken in de wereld is er een enorm tekort aan schoon en veilig drinkwater. Water speelt verder vaak een cruciale rol in veel bedrijfsprocessen binnen industrieën in o.a. de voedingsmiddelenindustrie, chemie en ook in de agro-industrie. Water en waterzuivering en hergebruik van energie en grondstoffen uit afvalwater, zijn daarmee van vitaal belang voor de wereldmaatschappij en wereldeconomie.

Ieder project dat in aanmerking wenst te komen voor een financiële bijdrage uit het Regionaal Innovatie programma 'Fryslân Fernijt IV', dient minimaal te voldoen aan de volgende selectiecriteria:

Selectiecriteria

1. Projecten dienen een onderscheidende bijdrage te leveren aan een of meer van de vier genoemde maatschappelijke uitdagingen die beschreven staan in de Research and Innovation Strategy for smart Specialisation (RIS3), Noord Nederland;
2. projecten hebben betrekking op activiteiten, producten, processen, diensten of toepassingen die minimaal nieuw zijn op het gebied van de thema's zoals genoemd onder punt 1;
3. projecten hebben een experimenteel en risicovol karakter;
4. de beoogde effecten van het project moeten terechtkomen in de provincie Fryslân;
5. projecten dienen duurzaam te zijn en bij te dragen aan het behoud cq de verbetering van de economische, sociale of ecologische kwaliteit van Fryslân;
6. projecten moeten laten zien welk perspectief op continuïteit of opschaling (vermarkting, export kansen) wordt geboden na beëindiging van het project met steun van 'Fryslân Fernijt IV';
7. er dient altijd een samenwerkingsverband te zijn tussen meerdere partijen. In ieder project dient minimaal een MKB-onderneming als projectpartner te participeren. Stichtingen en verenigingen zijn in het algemeen niet vennootschapsbelastingplichtig en worden in dat geval niet als MKB-onderneming aangemerkt;

2. Subsidiabele kosten

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk zijn nadere regels opgenomen inzake kosten en kostencategorieën die in het kader van 'Fryslân Fernijt IV' als subsidiabel en als niet-subsidiabel kunnen worden aangemerkt.

Ook zijn hieronder richtlijnen opgenomen die bij de berekening van deze kosten in acht genomen dienen te worden.

2.2 Algemeen

Tenzij uitdrukkelijk anders is bepaald in de subsidieverleningsbeschikking, zijn de onderstaande voorwaarden van kracht.

De projectkosten zijn subsidiabel voor zover:

- de verplichtingen die leiden tot werkzaamheden zijn aangegaan ná het moment dat een ontvankelijke aanvraag is ingediend en de werkzaamheden die tot de kosten leiden zijn verricht vóór de in de subsidieverleningsbeschikking gestelde einddatum van het project. Daarbij dienen de projectkosten betaald te zijn binnen de projectperiode of in de daaropvolgende periode waarin het verzoek tot definitieve vaststelling van de subsidie vervaardigd en ingediend dient te worden. Dit met uitzondering van eventuele accountantswerkzaamheden die verricht worden ten behoeve van (het verzoek tot) definitieve vaststelling;
- de kosten rechtstreeks aan de uitvoering van het project toerekenbaar zijn met inachtneming van eisen van soberheid en doelmatigheid;
- kostensoorten zijn subsidiabel, indien deze rechtstreeks verband houden met de uitvoering van het project en voldoen aan de Algemene wet bestuursrecht, de algemene subsidieverordening provincie Fryslân, de uitvoeringsregeling projectsubsidies economie, recreatie en toerisme en in de projectbegroting en subsidieverleningsbeschikking zijn opgenomen;
- Indien ter zake van de projectkosten of een deel daarvan reeds door een ander bestuursorgaan of de Europese Commissie subsidie is verstrekt, wordt slechts een zodanig bedrag aan subsidie verstrekt, dat het totale bedrag aan subsidie niet meer bedraagt dan de totale waarde van projectkosten die voor deze subsidie in aanmerking komen.

Als subsidiabele kosten wordt de volgende niet limitatieve opsomming van kosten in aanmerking genomen:

1. de loonkosten van het bij de uitvoering van het project direct betrokken personeel worden berekend op basis van het brutoloon volgens de loonstaat van de betrokken medewerkers, verhoogd met de wettelijke dan wel op grond van een collectieve arbeidsovereenkomst verschuldigde opslagen voor sociale lasten, met dien verstande dat wordt uitgegaan van 1.650 productieve uren per jaar per 40-urige werkweek;
2. algemene indirecte kosten (overhead) die gerelateerd zijn aan de loonkosten, of op basis van de werkelijke kosten van de uitgevoerde actie waarbij vooraf een goedgekeurde berekeningswijze bij de subsidieaanvraag wordt overgelegd;
3. kosten ten behoeve van promotie en publiciteit;
4. kosten van de voor het project aangeschafte machines en apparatuur en productiemiddelen, gebaseerd op de objectief aangetoonde actuele marktwaarde, blijkend uit bij de aanvraag om subsidievaststelling gevoegde gegevens en bescheiden en verminderd met de restwaarde;
5. kosten van het gebruik voor het project van machines en apparatuur die in het bezit zijn van een deelnemer aan het kennisproject of van derden, gebaseerd op de objectief aangetoonde actuele marktwaarde, blijkend uit bij de aanvraag om subsidievaststelling gevoegde gegevens en bescheiden;
6. kosten van verbruikte materialen en hulpmiddelen, gebaseerd op historische aanschafprijzen;
7. kosten voor financiële transacties, financieel juridische diensten, patenten en bankkosten, met uitzondering van debetrente, boetes, financiële sancties en gerechtskosten;
8. reis- en verblijfskosten voor binnenlandse en buitenlandse reizen mits aantoonbaar gemaakt kan worden dat deze redelijk en noodzakelijk waren. Bij de berekening van deze kosten dient het normaal zakelijk gebruik als uitgangspunt;
9. De kosten worden in aanmerking genomen met inbegrip van omzetbelasting, indien de subsidieontvanger en/of subsidieontvanger die de kosten heeft gemaakt, omzetbelasting niet in aftrek kan brengen of niet gecompenseerd wordt uit het BTW-compensatiefonds als genoemd in artikel 2 van de Wet op het BTW-compensatiefonds;

Als niet-subsidiabele kosten wordt de volgende niet limitatieve opsomming van kosten in aanmerking genomen:

1. kosten verbonden aan de oprichting van een privaatrechtelijk rechtspersoon;
2. kosten voor de aankoop van grond, gebouwen en onroerend goed;
3. kosten die verband houden met de uitgifte van aandelen;
4. kosten van verwerving ter zake van concessies en vergunningen;
5. kosten van goodwill die van derden is verkregen;
6. kosten van debetrente, boetes, financiële sancties en gerechtskosten.

Gedeputeerde Staten van Fryslân kunnen in bijzondere gevallen, wanneer het volgen van de in deze handleiding gestelde regels ongewenste en onredelijke gevolgen zou hebben, beargumenteerd kostenposten toevoegen dan wel beperkingen opleggen ten aanzien van de subsidieerbaarheid van bepaalde kostenposten alsmede de hoogte van bepaalde subsidiabele kosten. Uiteraard moet in dergelijke gevallen binnen de grenzen van de toepasselijke wettelijke kaders worden gebleven.

Gelet op de aard van een project kunnen aanvullende voorwaarden (in de subsidieverleningsbeschikking) gesteld worden.

Subsidiepercentages en financiële bijdrage

Een project dat aan alle selectie-criteria voldoet zoals beschreven in deze handleiding onder 1.2 kan een bijdrage uit 'Fryslân Fernijt IV' ontvangen van maximaal 50% van de totale subsidiabele kosten van het project.

Voor subsidies binnen de vier genoemde maatschappelijke uitdagingen is € 5.000.000 beschikbaar . De hoogte van de gevraagde subsidie dient minimaal € 50.000,- en maximaal € 200.000,- per project te bedragen. In bijzondere daarvoor in aanmerking komende gevallen kunnen Gedeputeerde Staten besluiten een hogere subsidie te verlenen. Dit zal echter nooit het maximale percentage van 50% van de subsidiabele projectkosten te boven gaan.

3. Aanvraag en beoordeling

3.1 Indienen van een formele subsidieaanvraag

In het kader van 'Fryslân Fernijt IV' kunnen projectvoorstellen worden ingediend op basis van vooraf vastgestelde aanvraagperiodes. Gedeputeerde Staten stellen een aantal tenderdata vast met daarbij het subsidieplafond per tender.

Een formele subsidieaanvraag dient namens het samenwerkingsverband dat voor een project een subsidie wenst aan te vragen te worden ingediend door één partij, de zogenaamde 'penvoerder', zijnde een natuurlijk- (Subsidie wordt uitsluitend verstrekt aan publiekrechtelijke, privaatrechtelijke rechts- of natuurlijke personen in de vorm van een eenmanszaak, vennootschap onder firma, maatschap en commanditaire vennootschap) of rechtspersoon, niet zijnde particulier, en dient het volledig ingevulde aanvraagformulier Fryslân Fernijt IV inclusief alle vereiste bijlagen te bevatten. De aanvraag wordt ingediend bij het Samenwerkingsverband Noord Nederland.

De aanvraag dient te voldoen aan alle selectiecriteria genoemd in hoofdstuk 1.2. Daarnaast gelden de volgende voorwaarden:

- het gevraagde subsidiebedrag bedraagt maximaal 50% van de totale subsidiabele kosten en niet minder dan € 50.000,-;
- uit de bij de aanvraag gevoegde stukken moet blijken dat de financiering van het project is zeker gesteld;
- een deel van het projectbudget dient gereserveerd te worden voor communicatie en verspreiding van de projectresultaten;
- projecten mogen niet strijdig zijn met Europees, nationaal en provinciaal beleid en met geldende wet- en regelgeving.

De penvoerder die de subsidieaanvraag namens het samenwerkingsverband indient, zal bij toekenning van de subsidie als aanspreekpunt worden gebruikt en zal eindverantwoordelijke zijn voor het nakomen van alle verplichtingen die voortvloeien uit de subsidiebeschikking die voor het project wordt afgegeven. Aan de penvoerder zullen eveneens de voorschotten en de eindafrekening plaatsvinden.

Gedeputeerde Staten kunnen besluiten de aanvraag niet in behandeling te nemen indien de verstrekte gegevens en bescheiden onvoldoende zijn voor de beoordeling van de aanvraag of voor de voorbereiding van de beschikking.

3.2 Ranking criteria

Gedeputeerde Staten verdelen de genoemde bedragen, op basis van volgorde van rangschikking van de aanvragen aan de hand van onderstaande ranking criteria, te beginnen met de aanvraag met de hoogste score.

Als blijkt dat een project na toetsing aan de criteria minder dan 14 punten heeft gescoord komt het project niet in aanmerking voor subsidie.

Voor zover door verstrekking van subsidie voor aanvragen die even hoog zijn gerangschikt het subsidieplafond wordt overschreden, wordt de onderlinge rangschikking van de aanvragen bepaald door het hoogst aantal punten dat is toegekend aan criterium 3a.

Als blijkt dat het aantal punten dat is toegekend aan het criterium 3a even hoog is, wordt de onderlinge rangschikking van de aanvragen bepaald door het hoogst aantal punten dat is toegekend aan criterium 4a.

TOETSINGSCRITEIA FRYSLÂN FERNIJT IV	Totale maximale score: 26
1. Financieel	Totale maximale score: 4
1a Percentage gevraagde bijdrage ten opzichte van de totale subsidiabele kosten 45 t/m 50%: 0 punten, 30 tot 45%: 1 punt, <30%: 2 punten	Maximale score 2
Toelichting:	Score 1a:
1b Percentage eigen bijdrage per projectpartner bedraagt minimaal 10% van de totale subsidiabele kosten nee: 0 punten, ja: 2 punten	Maximale score 2
Toelichting:	Score 1b:
2. Samenwerking en clustering	Totale maximale score: 6
2a Mate van samenwerking 2 partners: 1 punt, 3 partners of meer: 2 punten, ,	Maximale score 2
Toelichting:	Score 2a:
2b Samenwerking met kennisinstelling¹ en/of launching customer/gebruiker Het samenwerkingsverband bestaat uit minder dan 3 partners: 0 punten het samenwerkingsverband bestaat uit minimaal 3 partners en: <ul style="list-style-type: none"> • waarbij een van de partners een kennisinstelling of een launching customer/gebruiker is: 1 punt • waarbij een kennisinstelling <u>en</u> een launching customer/gebruiker partner zijn: 2 punten 	Maximale score 2
Toelichting:	Score 2b:
2c Is er sprake van een cross-over tussen de maatschappelijke uitdagingen uit de RIS3 niet: 0 punten, cross-over met een andere maatschappelijke uitdaging: 2 punten	Maximale score 2
Toelichting:	Score 2c:
3. Innovatie / Duurzaamheid	Totale Maximale score: 8
3a Mate waarin er sprake is van een product / procesvernieuwing met toegevoegde waarde voor de Friese Economie Hierbij wordt gekeken naar de kwaliteit van de onderbouwing in de aanvraag 0 = zeer matig, 1 = redelijk, 3 = goed, 5 = zeer goed	Maximale score 5
Toelichting:	Score 3a:

¹ De bijdrage van de kennisinstelling moet een additionele bijdrage betreffen. Alleen een bestaand en volledig onderzoek inbrengen telt niet als bijdrage van een kennisinstelling.

3b Mate waarin het project duurzaam is en bijdraagt aan het behoud cq verbetering van de economische (profit), sociale (people) of ecologische (planet) kwaliteit 1 = matig, 2 = redelijk, 3 = goed	Maximale score 3
Toelichting:	Score 3b:
4. Economisch	Totale Maximale score: 8
4a In het geval het project slaagt de mate waarin het projectperspectief biedt op continuïteit of opschaling (vermarketing, export kansen) na beëindiging van het project met steun van FFIV 0 = zeer matig, 1 = redelijk, 3 = goed, 5 = zeer goed	Maximale score 5
Toelichting:	Score 4a:
4b Sluit het project aan bij de provinciale doelstellingen 0 = matig, 1 = redelijk, 2 = goed, 3 = zeer goed	Maximale score 3
Toelichting:	Score 4b:
Totaal	

3.3 Beoordeling en besluitvorming betreffende de subsidieaanvraag

Op basis van volgorde van rangschikking van de aanvragen besluit Gedeputeerde Staten over de mogelijke financiering voor het project vanuit 'Fryslân Fernijt IV'.

Uiterlijk 13 weken na de sluitingsdatum van de tender nemen Gedeputeerde Staten een besluit op de aanvraag. Indien een besluit op de aanvraag niet binnen de genoemde termijn kan worden genomen, delen Gedeputeerde Staten dit aan de aanvrager mee en noemen daarbij een zo kort mogelijke termijn waarbinnen een besluit wel kan worden genomen.

Het besluit van Gedeputeerde Staten wordt in een subsidiebeschikking aan de projectindienaar kenbaar gemaakt. Gedeputeerde Staten kunnen nadere voorwaarden stellen aan de uitvoering van het project. Tegen het besluit van Gedeputeerde Staten is bezwaar en vervolgens beroep mogelijk zoals vastgelegd in de Algemene Wet Bestuursrecht.

De activiteiten van het goedgekeurde project dienen uiterlijk binnen twee maanden na de verzenddatum van de subsidiebeschikking te zijn gestart. Indien het niet mogelijk is de projectactiviteiten binnen twee maanden te starten, kan de subsidieontvanger een gemotiveerd verzoek voor een latere aanvang indienen. Gedeputeerde Staten beslist uiteindelijk of het verzoek tot uitstel wordt gehonoreerd.

4. Uitvoering

4.1. Uitvoering van het project en wijzigingen in de oorspronkelijke opzet

Na ontvangst van de subsidiebeschikking, verplicht de subsidieontvanger zich het project overeenkomstig het in de aanvraag (subsidieaanvraagformulier, projectplan en de daarbij behorende bijlagen) gestelde en onder de in de subsidiebeschikking beschreven voorwaarden uit te voeren en voltooit deze het project uiterlijk voor het in de subsidiebeschikking bepaalde tijdstip.

Zowel inhoudelijke als financiële wijzigingen met betrekking tot het project, als feiten en omstandigheden, waarvan de subsidieontvanger weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat zij invloed kunnen hebben op het voortbestaan van het recht op subsidie, dienen door de subsidieontvanger aan Gedeputeerde Staten ter beoordeling te worden voorgelegd. Gedeputeerde Staten besluiten uiteindelijk of zij instemmen met de voorgestelde wijzigingen. De subsidieontvanger wordt schriftelijk op de hoogte gesteld van het besluit van Gedeputeerde Staten.

Indien een verzoek tot verlening van surséance van betaling c.q. een verzoek tot faillietverklaring bij de (Arrondissements)rechtbank is ingediend, dient de eindbegunstigde dit onmiddellijk te melden.

De uitvoering van het project mag op geen enkele wijze in strijd zijn met bepalingen van Europees en Nederlands recht. Het niet naleven van Europese en nationale wettelijke bepalingen kan leiden tot stopzetting van de bevoorschotting, het intrekken van de subsidieverlening, het terugvorderen van de reeds verstrekte voorschotten en een vaststelling van een lagere subsidie.

Als voorbeelden worden hier genoemd de regels ten aanzien van staatssteun en de regels ten aanzien van aanbesteden.

Ten aanzien van de staatssteunregels en de regels voor aanbesteden verwijzen wij u naar onze website www.fryslan.nl/fryslanferniit.

Afwijkingen in bovenvermelde procedures dienen aan de provincie Fryslân ter goedkeuring te worden voorgelegd.

4.2. Voortgangsrapportages

De subsidieontvanger dient iedere 6 maanden na de datum van afgifte van de subsidiebeschikking te rapporteren over de inhoudelijke en financiële voortgang van het project. Hierbij dient gebruik te worden gemaakt van het voortgangsrapportageformulier, inclusief vereiste bijlagen.

Op de bijlage betaallijst moeten alle uitgaven en inkomsten over de periode waarop de voortgangsrapportage betrekking heeft worden verantwoord, met per betaling/ontvangst: het factuurnummer, een omschrijving van de kosten, de factuurdatum en de betaaldatum, het bedrag inclusief BTW en het bedrag exclusief BTW, de naam van de begunstigde/betalende partij, en (in geval van aanbesteding) tot welke aanbesteding de factuur behoort. Betalingen dienen gegroepeerd te worden naar het begrotingsonderdeel van de subsidieaanvraag waar deze betrekking op hebben. De totaalbedragen van de kostenspecificaties dienen aan te sluiten bij het in het rapportageformulier aangegeven totaalbedrag aan subsidiabele kosten.

4.3. Voorschotverlening

Op verzoek van de subsidieontvanger kan een eerste voorschot van 30% worden verleend, nadat Gedeputeerde Staten van de subsidieontvanger het volgende heeft ontvangen:

- een schriftelijke verklaring dat met de uitvoering van het project is begonnen;
- indien van toepassing een overzicht van de lopende of reeds afgeronde aanbestedingsprocedures, inclusief de gevolgde aanbestedingswijze;

- de wijze waarop in voorkomende gevallen wordt voldaan aan gestelde aanvullende voorwaarden, zoals deze zijn opgenomen in de subsidieverleningsbeschikking.

De betaling van alle voorschotten na het eerste voorschot kunnen slechts plaatsvinden indien aan de eisen met betrekking tot voortgangsrapportages is voldaan en er naar het oordeel van Gedeputeerde Staten van inhoudelijke voortgang van het project sprake is.

Een tweede voorschot van 30% van de toegekende subsidie kan op verzoek van de subsidieontvanger betaalbaar worden gesteld indien aangetoond is dat 30% van de totale subsidiabele kosten is gemaakt en betaald.

Een derde voorschot van 20% van de toegekende subsidie kan op verzoek van de subsidieontvanger betaalbaar worden gesteld indien aangetoond is dat 60% van de totale subsidiabele kosten is gemaakt en betaald.

4.4. Organisatie van de projectadministratie

De subsidieontvanger is verplicht een deugdelijke projectadministratie te voeren. De projectadministratie, alsmede bewijsstukken inzake betalingen en inkomsten, dienen tot 10 jaar na afronding van het project zorgvuldig te worden bewaard. De subsidieontvanger blijft gedurende deze periode financieel verantwoordelijk voor eventuele onjuistheden die, in het verzoek om definitieve vaststelling van het project, worden geconstateerd nadat de definitieve vaststelling van de subsidie heeft plaatsgevonden. Het betreft onjuistheden die van invloed zouden zijn geweest op de bepaling van het bedrag van het definitieve subsidiebedrag, indien zij voor de definitieve vaststelling bekend waren geweest bij Gedeputeerde Staten.

De subsidieontvanger dient volledige medewerking te verlenen aan een controle van de administratie. Hij verstrekt daartoe inzage in zijn administratie en verstrekt inlichtingen, die voor de beoordeling van de rechtmatigheid en doelmatigheid van de besteding van de subsidie van belang zijn.

Voor de projecten dient onderstaande als minimale eis gezien te worden om te bewerkstelligen dat de eindverantwoording op een efficiënte wijze gecontroleerd kan worden.

Het doel van de projectadministratie is:

- het bewaken van de projectkosten door de eindbegunstigde;
- het vormen van een basis voor de verantwoording van ontvangen voorschotten en definitieve eindafrekening;
- het vormen van een basis voor een efficiënt verlopende controle.

De projectadministratie omvat niet slechts de kosten die gemaakt zijn door de eindbegunstigde zelf, maar ook die van de projectpartners..

Er wordt een gedetailleerde opstelling van de projectkosten per projectpartner gemaakt, op dezelfde wijze gerubriceerd als de begroting. Iedere post dient gedocumenteerd te zijn met hetzij een berekening, hetzij een externe factuur.

Op elk boekingsdocument dient het uniek projectnummer vermeld te worden, zodat de relatie met het ingediende project wordt aangetoond.

Binnen het projectdossier dienen systematisch vier hoofdcomponenten onderscheiden te worden. Het betreft hier:

1. Contracten en correspondentie;
2. Inhoudelijke voortgang;
3. Financiële voortgang;
4. Publiciteit.

ad 1 Contracten en correspondentie

Binnen het hoofdstuk Contracten en correspondentie wordt alle informatie opgenomen die te maken heeft met de vastlegging, zowel jegens de subsidiegever als ten opzichte van uitvoerders. Binnen dit onderdeel kunnen we dan ook terugvinden correspondentie inzake:

- Projectaanvraagformulieren plus bijlagen;
- Subsidieverleningsbeschikking;
- Subcontracten met uitvoerders respectievelijk partijen die al dan niet gezamenlijk verantwoordelijkheid voor de uitvoering van het project nemen;
- Informatie inzake uitgevoerde aanbestedingen, bestekken en motivaties ten aanzien van de keuze;
- Goedgekeurde en afgewezen offertes en overeenkomsten inzake leveranties.

Uiteraard dient alle informatie rechtstreeks gerelateerd te zijn aan het project dan wel de projectonderdelen.

ad 2 Inhoudelijke voortgang

In het hoofdstuk Inhoudelijke voortgang is alle informatie opgenomen omtrent de bereikte resultaten en effecten. Centraal daarbij staan de halfjaarlijkse voortgangsrapportages. Daarnaast zijn opgenomen studies omtrent de voortgang, periodieke effectmetingen en allerlei monitoring informatie inzake onderdelen van de projecten. Belangrijk is dat regelmatig gerelateerd wordt aan de uiteindelijke startinformatie, bijvoorbeeld de indicatoren zoals die opgenomen zijn in het projectvoorstel.

ad 3 Financiële voortgang

Bij het onderdeel Financiële voortgang is alle informatie opgenomen die belangrijk is voor de financiële ontwikkeling en afronding van het project. Het betreft hier de aangegane verplichtingen, uitgevoerde betalingen, voortgaande begrotingen en bijstellingen daarvan, financiële effecten etc. Dit onderdeel is uiteraard nauw gekoppeld aan een financiële administratie waarbij via een daartoe geëigend systeem facturen, betalingen en verplichtingen worden geregistreerd en bewaard. Inzake de financiële administratie zijn veelal nadere aanwijzingen gegeven.

ad 4 Publiciteit

In het dossier dienen alle bewijzen te zijn opgenomen zodat voldaan wordt aan publiciteitseisen uiteenlopend van foto's van borden tot en met artikelen en informatiemateriaal. Uiteraard zal binnen dit onderdeel ook aandacht besteed worden aan overige zaken met betrekking tot de regelgeving rond de projecten. Zo vindt hier (indien van toepassing) bijvoorbeeld controle op uitgesloten sectoren plaats, informatie omtrent de aanbesteding (voor zover niet opgenomen in onderdeel 1), maar omtrent een eventuele strijdigheid met regels inzake meerwetgeving of gelijke kansen etc. Voor wat betreft de aard van de registratie kan aangesloten worden bij datgene wat reeds bij de projectindiening is vermeld in het aanvraagformulier.

4.5 Communicatie

In alle externe communicatie omtrent het project wordt vermeld dat het project medegefinancierd wordt door het ministerie van Economische Zaken, het Samenwerkingsverband Noord Nederland en de provincie Fryslân en worden onderstaande logo's gepubliceerd.

Ministerie van Economische Zaken

provinsje fryslân
provincie fryslân

De onderstaande voorwaarden hebben te maken met uw medewerking aan de pr- en communicatieactiviteiten rondom het programma Fryslân Fernijt IV worden georganiseerd.

1. Regelmatig wordt door de provincie Fryslân een persbericht uitgebracht waarin o.a. wordt vermeld aan welke projecten en projectuitvoerders subsidie is toegewezen en hoeveel die subsidie bedraagt. Ook worden hierin de inhoud, doelstellingen en projectactiviteiten van de goedgekeurde projecten op hoofdlijnen beschreven. Deze persberichten worden verzonden naar regionale media (kranten, businessbladen, radio en TV). Ook wanneer de pers op eigen initiatief informeert over het programma en/of goedgekeurde projecten kan in dit kader om uw medewerking wordt gevraagd.
2. Periodiek wordt er een digitale nieuwsbrief verstuurd. In deze nieuwsbrief wordt o.a. verslag gedaan van de voortgang van het programma en de goedgekeurde projecten. In elke nieuwsbrief komen projecten aan bod en worden ook projectuitvoerders geïnterviewd. In dit kader is het mogelijk dat er met u contact wordt opgenomen voor een bijdrage aan de nieuwsbrief. Daarnaast wordt nieuws rondom het programma 'Fryslân Fernijt IV' op de website gepubliceerd (www.Fryslân.nl/Fryslânfernijt).
3. In het kader van 'Fryslân Fernijt IV' worden voor verschillende doelgroepen activiteiten als congressen, seminars, voorlichtingen e.d. georganiseerd. In voorkomende gevallen zullen wij u om medewerking vragen om bijvoorbeeld uw project te tonen of om een inleiding te verzorgen.
4. Voor de overall communicatie van het programma zal uw medewerking gevraagd worden voor het toezenden van beeldmateriaal (foto's, tekeningen, etc.). In bepaalde gevallen kan het voorkomen dat een fotograaf of een filmploeg ingeschakeld wordt om op locatie opnames te maken van uw project.
5. Bij aanvang en aan het eind van het project dient er betreffende de communicatie rondom het project een standaard factsheet ingevuld te worden inclusief daarbij behorend beeldmateriaal

N.B. Wanneer u bezwaar heeft tegen publiciteit, bijvoorbeeld omdat u niet wilt dat bepaalde kenmerken van uw project openbaar worden, geef dat dan door aan uw contactpersoon. Wij vinden het erg vervelend als wij (onbedoeld) informatie naar buiten zouden brengen die nadelig is voor uw project en/of bedrijf.

4.6 Indicatoren

De subsidieontvanger stelt de hieronder genoemde indicatoren, beschikbaar voor de raming vooraf en meting achteraf van de effecten van het project. Er dient vooraf een onderbouwing aangeleverd te worden van de verwachte uitkomsten op deze indicatoren.

	Eenheid
Aantal bruto gecreëerde arbeidsplaatsen (in fte's) na afloop van het project	aantal
R&D investeringen- privaat tijdens het project	euro
R&D investeringen- publiek tijdens het project	euro
Uitgelokte private vervolginvesteringen na afloop van het project	euro
Aantal ondersteunende startende bedrijven en kleine bedrijven < 5 jaar tijdens het project	aantal
Aantal ondersteunde MKB-bedrijven tijdens het project	aantal
Aantal samenwerkingsverbanden tussen bedrijven en kennis- / researchinstellingen tijdens het project	aantal

4.7 Gereedmelding en eindafrekening

Het verzoek om definitieve vaststelling van de subsidie van een project dient uiterlijk 13 weken na het verstrijken van de in de subsidieverleningbeschikking vastgestelde projectperiode, doch uiterlijk op **1 september 2017**, vergezeld van het formulier eindrapportage en de daarvoor benodigde bescheiden te zijn ingediend.

Indien de subsidieontvanger niet of niet tijdig het verzoek tot eindafrekening indient, zal de subsidie definitief worden vastgesteld op basis van de op dat moment beschikbare gegevens. Reeds betaalde voorschotten kunnen in dat geval worden teruggevorderd.

De definitieve subsidie kan nooit meer bedragen dan het in de subsidiebeschikking maximaal toegekende bedrag.

Indien de werkelijke subsidiabele kosten lager uitkomen dan de begrote kosten, zal het subsidiebedrag naar evenredigheid worden verlaagd.

Indien niet het gehele project is afgerond c.q. in gebruik is genomen kan de subsidie worden vastgesteld op basis van de afgeronde c.q. in gebruik genomen projectonderdelen onder de voorwaarde dat het project binnen een nader te stellen termijn alsnog wordt afgerond.

Gedeputeerde Staten stellen de subsidie vast binnen 8 weken na ontvangst van de bescheiden. Indien het besluit tot subsidievaststelling niet binnen de genoemde termijn kan worden genomen, delen Gedeputeerde Staten dit aan de subsidieaanvrager mee en noemen daarbij een zo kort mogelijke termijn waarbinnen de subsidievaststelling wel plaats zal kunnen vinden.

Het resterende subsidiebedrag zal binnen 6 weken na de subsidievaststelling worden betaald.

Alle bijdragen die op het moment van indiening van het verzoek om een subsidie onvermeld zijn gebleven, zullen in mindering worden gebracht op het toegekende bedrag. Eventueel kan dit leiden tot intrekking of verlaging van de subsidie respectievelijk tot terugvordering van de reeds verstrekte voorschotten.

Zolang de subsidie niet definitief is vastgesteld kunnen Gedeputeerde Staten, afhankelijk van de betreffende situatie:

- de definitieve vaststelling van de subsidie opschorten;
- de definitieve bijdrage lager vaststellen of de subsidieverlening intrekken;
- reeds uitbetaalde voorschotten terugvorderen;
- het reeds toegekende bedrag lager vaststellen;
- besluiten reeds toegekende bedragen en voorschotten niet meer uit te keren en reeds uitgekeerde bedragen terstond en zonder enige ingebrekestelling op te eisen.

Gedeputeerde Staten kunnen overgaan tot één (of meerdere) van de genoemde maatregelen, in het geval dat:

- a. de subsidie uiteindelijk lager wordt vastgesteld dan het reeds uitbetaalde voorschot;
- b. de subsidieverleningbeschikking wordt ingetrokken of gewijzigd;
- c. het project waarvoor de subsidie is verleend niet of niet overeenkomstig de subsidieverleningbeschikking is uitgevoerd;
- d. de subsidieontvanger niet heeft voldaan aan de aan de subsidie verbonden verplichtingen;
- e. de subsidieontvanger onjuiste of onvolledige gegevens heeft verstrekt en de verstrekking van juiste en volledige gegevens tot een andere besluit op de aanvraag tot subsidieverlening zou hebben geleid;
- f. aan de subsidieontvanger surséance van betaling is verleend of deze failliet is verklaard;
- g. de subsidieontvanger overlijdt;
- h. het samenwerkingsverband dat de subsidie heeft aangevraagd is ontbonden;
- i. de subsidieverlening anderszins onjuist was en de subsidieontvanger dit wist of behoorde te weten;
- j. beslag is gelegd op het vermogen of een deel van het vermogen van de subsidieontvanger.

De intrekking of wijziging werkt terug tot en met het tijdstip waarop de subsidie is verleend, tenzij bij de intrekking of wijziging anders is bepaald.

6. Duurzaamheid

Definitie van het begrip 'duurzaamheid'

De provincie zet zich in voor een duurzame ruimtelijk-economische structuur van Fryslân. Het is belangrijk dat de projecten die ingediend worden, bijdragen aan de ontwikkeling hiervan. Onder duurzaamheid verstaan wij in dit verband een situatie die voorziet in de behoeften van de huidige generatie, zonder daarmee voor toekomstige generaties de mogelijkheden in gevaar te brengen om ook in hun behoeften te voorzien.

Diverse aspecten van duurzaamheid

Duurzaamheid kan betrekking hebben op zowel economische (profit), sociale (sociale) als ecologische (planet) aspecten. Het subsidieaanvraagformulier bestaat voor een groot gedeelte uit vragen die over de economische situatie gaan (verwachte effecten van het project voor bedrijvigheid, omzet en werkgelegenheid etc.). Door de beantwoording van deze vragen wordt inzicht gegeven in de economische aspecten van de duurzaamheid van het project.

Hieronder volgen een aantal voorbeelden van sociale (people) en ecologische (milieu-) aspecten van duurzaamheid.

a. Sociale aspecten van duurzaamheid

Te denken valt aan:

- Arbeidsparticipatie (minderheden, gehandicapten, langdurig werklozen, vrouwen);
- Opleiding, scholing, ontwikkelingsmogelijkheden op het werk, (zorg)verlof bij crisissituaties en kinderopvang;
- Arbeidsomstandigheden: een veilige en gezonde werkomgeving voor werknemers;
- Sociale veiligheid en verkeersveiligheid;
- Participatie bij tot stand komen en bevorderen gemeenschapsgevoel;
- Draagvlak bij betrokkenen, zoals omwonenden.

b. Ecologische (milieu-)aspecten van duurzaamheid

Te denken valt aan:

- Energiebesparing en nieuwe energiebronnen zoals wind, zon en biomassa;
- Waterbesparing en –hergebruik;
- Besparing en hergebruik van grond- en afvalstoffen;
- Gebruik (industriële) voorzieningen en diensten door meerdere betrokkenen;
- Minder milieubelastende sectoren introduceren zoals bijvoorbeeld dienstverlening, kennisinfrastructuur, ICT en milieutechnologie;
- Partijen aanzetten tot milieuvriendelijk gedrag;
- Zuinig en intensief ruimtegebruik, minimaliseer afstanden en menging van functies;
- Multifunctioneel en flexibel ruimtegebruik, dat wil zeggen één gebouw of voorziening voor meerdere gebruikers of toepassingen;
- Gebruik van bestaande infrastructuur;
- Beperking mobiliteit;
- Benutting milieuvriendelijke mogelijkheden van diverse vormen van vervoer;
- Aanwezige natuurlijke situatie handhaven;
- Geen kwetsbare gebieden doorsnijden of aantasten;
- Voorkomen of beperken van nadelige effecten op planten en dieren.